

Velkommen til Danmark! – 1. část

Letos na jaře (ano, přesně v tom jednom týdnu, který letos odděloval zimu od léta) jsme se v počtu čtyř knihovníků opět vydali v rámci projektu Erasmus čerpat inspiraci do zahraničních knihoven, tentokrát do toho nejvíc hygge místa, Dánska. ☐☐

Že možná je něco „shnilého ve státě dánském“, jsme měli zjistit ještě před odjezdem. Hrozící stávka odborářů a případný odvetný lockout nám mohly parádně zkomplikovat cestu. Vývoj situace jsme každý den napjatě sledovali, a když přišla zpráva o odložení stávky, neslo se našimi knihovnami hlasité uFF.

Abychom zvládli plánovaný nabitý program, dorazili jsme už v neděli, a tak jsme si stihli prohlédnout i v Kodani

nejnavštěvovanější památku, sochu malé mořské víly. V pondělí brzy ráno jsme se vydali vlakem do 15km vzdáleného **Lyngby**, kde sídlí kampus **Dánské technické univerzity (DTU)**. Uvnitř na první pohled omšelé

budovy nás čekala jedna z nejzajímavějších knihoven. V roce 2013 prošla kompletní rekonstrukcí tak, aby vyhovovala všem potřebám svých uživatelů. Všechny knihy (v technických knihovnách hrají vždy menší roli) byly přesunuty do suterénu a tak mohla vzniknout místa pro hluboké soustředění, týmovou spolupráci, ale i zábavu a sociální interakci. Velkou relaxační plochu v přízemí knihovny lze snadno přeměnit na pódium, a proto se tu konají veřejné přednášky, diskuze a jiné zajímavé akce. K dotvoření interiéru přispěli nemalou měrou i studenti svými podněty. Podoba interiéru ale nebyla tím

jediným, co nás uchvátilo. Ukázalo se, že knihovna DTU je technická každým coulem. Na mnoha místech je vybavená čidly, které snímají aktuální teplotu a množství světla a obojí je pak možné dle potřeby regulovat. Osvětlení obsahuje jak studené, tak teplé LED diody a jejich poměr se automaticky přizpůsobuje vnějšímu světlu. Čidla jsou součástí unikátního konceptu Smart Library, se kterým nás seznámil náš průvodce Thomas Skov Jensen a který je součástí širšího konceptu Smart Campus, který na univerzitě vyvíjejí. Momentálně ještě pracují na čidlech umístěných v židlích, aby si studenti mohli předem ověřit obsazenost své oblíbené studovny. Všechna čidla a z nich získaná data jsou pak k dispozici i studentům k jejich případným vlastním výzkumům.

Tak jsme sebrali své spadlé brady a po výborném obědě v místní menze jsme se přesunuli dál na sever Sjællandu do **Helsingoru**. Zde se nachází proslulý hrad Kronborg, do kterého umístil Shakespeare děj svého dramatu o Hamletovi, a také architektonicky nesmírně zajímavé kulturní centrum, **The Culture Yard (Kulturværftet)**.

Bývalá budova loděnice získala moderní skleněnou fasádu a byla přetvořena v současné kulturní centrum, kde se nachází nejen knihovna důležitá pro místní obyvatele, ale také koncertní a přednáškové sály, restaurace a informační centrum pro přijíždějící turisty. Architektům z AART Architects se tak podařilo elegantně spojit starou industriální minulost města s jeho kulturní současností. Knihovna jako taková pro nás ničím významná nebyla, ale cítili jsme se tam dobře a z čítárny u periodik byl nádherný výhled na moře a hrad.

Následující den ráno jsme se vypravili do Frederiksbergu na exkurzi po knihovně **Copenhagen Business School (CBS Library)**. Knihovnu kodaňské obchodní vysoké školy tvoří prostor plný regálů s knihami, a tak může vzhledem k současným trendům působit zastarale. Nicméně také tady se snaží, i s pomocí vlastního architekta, přizpůsobit studijní prostory krůček po krůčku potřebám studentů. Hlavním požadavkem je variabilita, a tak si

mohou studenti na příklad vybírat z různě vysokých stolů a židlí, přibývají také křesílka a pohovky pro ty, kteří se nepotřebují soustředit před obrazovkou počítače. Nás zaujala funkční protihluková dekorace, designové panely z akustické pěny potažené plátnem s typografickým potiskem, a toalety pro všechna pohlaví, u jejichž vchodu jsou umístěná čidla, aby byli pracovníci úklidu informováni o vytíženosti místnosti a mohli včas doplňovat nezbytné propriety. Knihovna také dbá o to, aby bylo v jejích prostorách i místo pro umění.

Z Frederiksbergu jsme pak opět vyjeli za hranice hlavního města, do Roskilde, respektive do jeho části Trekroner, kde se nachází kampus místní univerzity. V **Roskilde universitetsbibliotek** jsme se těšili na Christiana Lauersena, knihovnickou celebritu, jehož blog někteří z nás nadšeně sledují. Bohužel pro nás byl v časové tísní. V Roskilde působí jen jako externí vedoucí a jako šéf Knihovny fakulty sociálních studií musel na jednání do Kodaně. Tak nás jen v rychlosti provedl knihovnou a

následně předal své sympatické kolegyni, se kterou jsme si povídali o formách spolupráce mezi knihovníky a akademickými pracovníky, o open access a práci s daty. Knihovna jako prostor nebyla k našemu překvapení ničím zas až tak výjimečná, i když je autorem budovy světoznámý dánský architekt Henning Larsen. Knihovně dominuje černá a šedá a světlo přinášející obrovská okna, ze kterých je vidět na vodní příkop, který budovu obklopuje. Na otázku, proč mají tak velké množství knih ve volném výběru, se nám dostalo jasné odpovědi. Každý přeci chce studovat ve společnosti knih. A navíc pohlcují hluk. Na konci návštěvy jsme se už jen my čtyři uvelebili do pohodlných gaučů ve vstupní hale a povídali si. Buď šlo o brainstorming nebo si knihovníci nepovídají o ničem jiném než o knihovnách. Tak jako tak jsme tam pár desítek minut strávili.

Na zpáteční cestě vlakem jsme si zapsali všechny dobré nápady a v Kodani ještě před večerí navštívili místní městskou knihovnu, jen tak, na kukandu. A taky hrob Hanse Christiana Andersena, jehož narozeniny slavíme každý rok s dětmi akademiků nocováním v knihovně. Nazítří nás čekal hlavní bod výpravy, národní a univerzitní knihovna, díky jejichž pozvání jsme mohli přijet.

Konec první ze tří částí reportáže z cesty do Kodaně a Malmö. V dalších částech si přečtete mimo jiné naše dojmy z architektonické chlouby Kodaně – budovy národní knihovny tzv. Černého diamantu nebo o tom, jak jsme se vydali přes Öresundský most do sousedního Švédska a co nás tam zaujalo. Další části vyjdou zde na blogu v následujících týdnech.

**Tereza
Papayová**
tereza.papayova@ff.cuni.cz

**Meziknihovní a
mezinárodní
meziknihovní
služby**

tip: Pokud se nemůžete dočkat pokračování, přečtěte si zatím naše další zprávy z cest po evropských knihovnách:

☐☐ (Dublin) | ☐☐ (Vídeň) | ☐☐ (Berlín) | ☐☐ (Zlín) | ☐☐ (Helsinky) | ☐☐ (Lublaň) | ☐☐ (Dublin podruhé) | ☐☐ (Mnichov & Stuttgart)

Podívejte se na fotogalerii z Kodaně:

Je vám zima a potřebujete se pekelně soustředit? Chytrá knihovna vám ukáže, kde si najít nejlepší místo.

Variabilní prostor v přízemí knihovny může sloužit jako místo relaxace, když se zrovna nekoná veřejná přednáška nebo diskuse.

Celou knihovnou se táhnou dvě řady LED světel, teplé a studené světlo se přizpůsobuje podmínkám za okny.

Knihovna Technické univerzity v Lyngby

Knihy a jiná důležitá zařízení byly po rekonstrukci přesunuty do suterénu.

Kulturní centrum v přístavu a hrad Kronborg

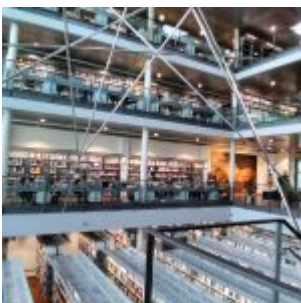
Za novou moderní fasádou se skrývá původní budova loděnice.

Venku bylo nevlídno, ale uvnitř moc příjemně

Hamletův hrob v městě Helsingor

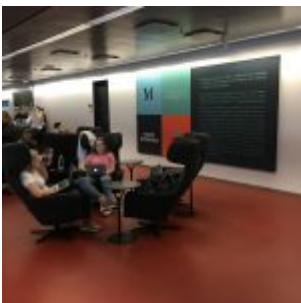
Copenhagen Business School Library – interiér zdobí umělecká díla

Copenhagen Business School Library – interiér zdobí umělecká díla

Variabilita studijních míst především

Velké protihlukové panely s libovolným potiskem si poradí i s tlumeným hovorem

CBS – toalety pro všechna pohlaví

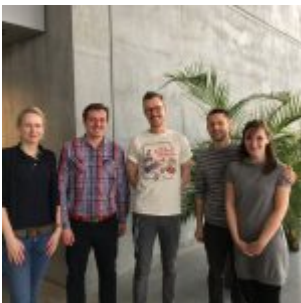
Budova univerzitní knihovny v Roskilde od Henninga Larsena

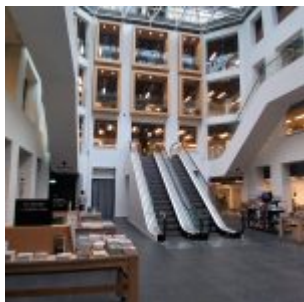
interiér Roskilde universitetsbibliotek

interiér Roskilde universitetsbibliotek

naše výprava s Christianem Lauersenem

Městská knihovna v Kodani je přístupná všem

Komfortní interiéry městské knihovny v Kodani